

Magdeleen Sturm

Een fonds op naam voor ieders hart

Ars Donandi: het verschil maken
door de kunst van het geven

Door: Redactie WvF

01-05-2025

Vermogensfondsen Profiel

Ars Donandi, een koepelstichting voor fondsen die schenken aan goede doelen, bestaat dertig jaar. Reden voor een profiel op basis van een gesprek met organisatiekundige / publiek ondernemer Magdeleen Sturm, secretaris van de stichting. Zij is onder meer verantwoordelijk voor de professionalisering van het bestuur. ‘We zijn jammer genoeg nog altijd een goed bewaard geheim.’

Waarom een goed bewaard geheim? Veel fondsoprichters zijn gesteld op discretie. Van de andere kant blijken dezelfde fondsoprichters positief verrast over wat Ars Donandi allemaal voor ze kan betekenen. Er blijkt in toenemende mate behoefte aan fondsen op naam.

Ars Donandi verleent expertise aan iedere particulier, stichting of onderneming die een fonds op naam wil onderbrengen bij deze koepelstichting. De drempel voor deze fondsen om te gaan geven is gesteld op € 100.000. Elk fonds op naam heeft zijn eigen identiteit, giftenbudget en doelstelling. Ars Donandi geeft dus financiële steun aan in Nederland gevestigde instellingen en personen bij het realiseren van een grote verscheidenheid aan projecten. De stichting ziet er bovendien op toe dat aanvragen van goede doelen bij het juiste fonds terecht komen.

<https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/een-fonds-op-naam-voor-ieders-hart>

© This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

De bestuursleden streven ernaar dat er binnen dit gezelschap kennis aanwezig is op financieel-economisch terrein en op het vlak van vermogensfondsen, filantropie, beleggingsbeleid en governance. Maatschappelijke en culturele ontwikkelingen worden op de voet gevolgd. Bestuursleden dragen een collectieve verantwoordelijkheid en fungeren onafhankelijk van andere belangen. Men kent een giften-, financiële en marketingcommissie.

De diverse fondsen die de koepelstichting verenigt, laten zien hoe uiteenlopend de achterliggende geefmotieven zijn. Ars Donandi herbergt momenteel 47 actieve fondsen op naam. Het giftenbudget is € 2,1 mln. Ter vergelijking: het giftenbudget was bij oprichting in 2005 nog € 67.000.

Wat zijn trends?

‘We zien de laatste tijd dat mensen vaker tijdelijke fondsen oprichten. Niet meer voor de eeuwigheid met renteopbrengsten als jaarlijkse financiële bijdragen, maar voor tien of twintig jaar. Gedurende die tijdspanne wordt het hele vermogen besteed en de schenkers hebben daar als actief betrokkenen bij leven plezier van, wat heel mooi is om te zien.’

‘Impact investing is een trend waar we al een paar jaar op inspelen. We streven ernaar dat we op termijn maximaal 10% van het belegd vermogen investeren in fondsen die bij onze doelen passen. Denk aan sociaalmaatschappelijke doelstellingen of verduurzaming van de landbouw. We doneren inmiddels ook voor de exploitatie van organisaties om aanvragers continuïteit te bieden op de langere termijn. Daar is veel behoefte aan.’

Wie zitten achter de fondsen?

‘Dat zijn vermogende particulieren, vaak klant bij InsingerGilissen. Anderen vinden ons via hun vermogensbeheerder, notaris of langs de weg van mond-tot-mondreclame. Daarnaast zien we bestaande fondsen die ervoor kiezen om zich bij ons aan te sluiten. Een mooi voorbeeld is Jeugdfonds Wees een Zegen, opgericht in 1945, dat het vermogen besteedt aan kwetsbare jongeren. Inmiddels heeft Ars Donandi het bestuur van dit fonds – uiteraard in de geest van de oprichter – overgenomen.’

Wat zijn drijfveren van schenkers?

‘We zien doorgaans mensen die zich laten leiden door een persoonlijk verhaal. Ze hoeven niet per se heel rijk te zijn. Ik denk aan het Financieel Zelfstandige Vrouwen fonds dat schenkt aan Clara Wichmann, een juridische stichting die zich beijvert voor recht voor vrouwen en gendergelijkheid. Of het Eva Fonds, dat uitvoerend kunstenaars – musici en dansers – steunt. Allemaal maatschappelijk betrokken mensen, een heel divers gezelschap.’

Ars Donandi in actie

Het gesprek komt op de uiteenlopende initiatieven, verbonden door het vermogen om te geven. ‘De kunst van het geven is letterlijk waar Ars Donandi voor staat’, zegt Sturm. ‘Onze stichting biedt een thuis aan iedereen die een bron wil zijn van steun en maatschappelijke impact.’ Ze noemt na enig nadenken en afwegen drie voorbeelden van fondsen op naam die een representatief beeld geven van wat Ars Donandi vermag.

Het Ariadne Fonds richt zich met drie thema’s op ‘het welzijn van de aarde’. Het betreft projecten die bevolkingsgroei terugdringen, innovatieve ecologische projecten (voor vruchtbare aarde of duurzame energie) en vluchtelingenstudenten. Het fonds is in 2017 opgericht door een anonieme schenkster en zal in 2029 ophouden te bestaan. Naast rendement op het fondsvermogen komt dus jaarlijks 1/12 deel van het vermogen beschikbaar voor giften.

Jeugdfonds Wees een Zegen besteedt zijn vermogen aanactiviteiten en projecten die bijdragen aan kwetsbare jongeren tot 21 jaar. Dat zijn jongeren die een geringere kans hebben op een gezonde ontwikkeling, zoals kinderen in armoede, met gezondheidsproblemen, onvoldoende stimulering of begeleiding vanuit hun opvoeding, of jongeren die in aanraking zijn gekomen met justitie en jeugdzorg.

Indrukwekkend is het Free Verloopfonds. Het fonds ondersteunt kinderen die niet goed (meer) kunnen functioneren door verlies van een ouder, een broer of zus, of andere familieleden of personen die een wezenlijke betekenis voor een kind hebben. Dit fonds is in 2021 opgericht door de erfgenamen van Free Verloop. Met dit fonds eren zij de nagedachtenis van hun tante die, na haar eigen moeder op jonge leeftijd te hebben verloren, zich met hart en ziel heeft ingezet om kinderen te helpen met rouwverwerking door het (plotselinge) overlijden van een dierbare.

Hoe is de relatie InsingerGilissen – Ars Donandi geregeld?

Ars Donandi is onafhankelijk en werkt nauw samen met private bank InsingerGilissen. De experts bij InsingerGilissen verzorgen en ontzorgen; van –operationele taken tot advies bij de aanvragen en het beheren van vermogen. ‘We zijn een zelfstandige stichting, ooit opgericht door een rechtsvoorganger van InsingerGilissen. Twee van de eerste bestuurders waren destijds werkzaam bij de bank en signaleerden een behoefte bij vermogende klanten om een fonds op naam op te richten.’

‘Er werden drie bestuurders bij gezocht en na de eerste opzet kwam de stichting los van de bank. Wel is de goede samenwerking gebleven. De cultuur, waarden en de werkwijze van InsingerGilissen passen goed bij die van ons. Denk aan het centraal stellen van de relatie en open staan voor maatwerk.’

Wat zijn de uitgangspunten van Ars Donandi?

‘De fondsoprichters bepalen zelf wat ze willen. Wij adviseren: maak het niet al te specifiek. Sommigen maken combinaties van lokaal of nationaal. Of sociaal-maatschappelijk en duurzaamheid, bijvoorbeeld enerzijds natuurbescherming; anderzijds projecten voor jongeren. Daarnaast levert Ars Donandi maatwerk voor de fondsoprichters. Het gaat altijd om doelen in Nederland.’

<https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/een-fonds-op-naam-voor-ieders-hart>

© This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

‘Zelf zitten we ook niet stil. Als bestuur van Ars Donandi zetten we steeds nieuwe stappen in professionalisering. Denk aan verjonging, een rooster van aftreden en zelfevaluatie. We zijn na mijn aantreden als bestuurslid, tien jaar terug, gestart met open werving. Zo hebben we er goede bestuursleden bij gekregen. Dit vertaalt zich in een wakker en waakzaam bestuur.’

En de performance?

‘In 2023 sloot de beleggingsportefeuille af met een netto performance van +7%. In 2024 was sprake van een netto performance van +8,71%. De portefeuilles voor fondsen op naam zijn meestal ingericht voor de lange termijn, stabiliteit en het genereren van een stabiele stroom inkomsten. De groei van het vermogen van Ars Donandi stoelt naast beleggingsresultaten op aanwas van nieuwe fondsen en vermogen dat fondsoprichters inbrengen of dat vrijvalt bij overlijden van oprichters van fondsen op naam. Een enkele keer komen er dan miljoenen bij. Hoewel de aanleiding ervan uiteraard verdrietig is, weten wij dat die oprichter het zo heeft gewild.’

Welk signaal wilt u afgeven?

‘Ars Donandi biedt mensen de mogelijkheid om met een fonds op naam te geven aan wat hij of zij belangrijk vindt. We zouden het leuk vinden als meer mensen erachter komen hoe bijzonder en waardevol het is om maatschappelijke impact te creëren door een fonds op naam op te richten.’

Tot slot

Het bestuur is als volgt samengesteld: mr. W.M. (William) Schonewille, voorzitter; R. (Rob Mooij) RA, penningmeester; drs. M.W. (Magdeleen) Sturm, secretaris; M. (Martijn) Kahlman, lid; drs. A.A. (Alet) Klarenbeek, lid. Stichting Ars Donandi is lid van de FIN, de Vereniging van Vermogensfondsen in Nederland, en onderschrijft de Gedragscode van de FIN.

<https://www.arsdonandi.nl/>